

PATVIRTINTA

Visagino Draugystės progimnazijos
direktoriaus 2023 m. balandžio 12 d.
įsakymu Nr. V- 50

SMURTO IR PATYČIŲ PREVENCIJOS BEI INTERVENCIJOS VYKDYMO VISAGINO DRAUGYSTĖS PROGIMNAZIJOJE TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Smurto ir patyčių prevencijos bei intervencijos vykdymo Draugystės progimnazijoje tvarkos aprašo (toliau – Tvarka) paskirtis – sukurti saugią, mokinio asmenybės augimui, brandai ir ugdymuisi palankią aplinką progimnazijoje, kurioje mokiniai jaučiasi gerbiami, priimti, saugūs, jų nuomonė ir siūlymai yra išklausomi ir vertinami. Psichologinė mokinių savijauta ir saugumas progimnazijoje susijęs su emocine mokinių, progimnazijos darbuotojų, tėvų (globėjų, rūpintojų) (toliau – progimnazijos bendruomenės nariai) gerove, jų tarpusavio santykiais.

2. Tvarka nustato smurto ir patyčių prevencijos bei intervencijos vykdymą progimnazijoje.

3. Tvarkos aprašas remiasi šiais principais:

3.1. į smurtą ir patyčias būtina reaguoti nepriklausomai nuo jų turinio (dėl socialinės padėties, lyties, seksualinės orientacijos, negalės, religinės ar tautinės priklausomybės, išskirtinių bruožų ar kt.) ir formos;

3.2. kiekvienas progimnazijos administracijos atstovas, mokytojas, švietimo pagalbos specialistas ar kitas darbuotojas, pastebėjęs ar sužinojęs apie smurtą ar patyčias, turi reaguoti ir stabdyti;

3.3. veiksmų turi būti imamasi visais atvejais, nepriklausomai nuo pranešančiųjų apie patyčias amžiaus ir pareigų bei nepriklausomai nuo besityčiojančiųjų ar patiriančių patyčias amžiaus ir pareigų.

4. Visi progimnazijos bendruomenės nariai (mokiniai, administracijos atstovai, mokytojai, švietimo pagalbos specialistai, tėvai (globėjai, rūpintojai), kiti darbuotojai) turi būti supažindinti su progimnazijos smurto ir patyčių prevencijos bei intervencijos vykdymo tvarka, ją įgyvendinančiais dokumentais.

5. Intervencija Tvaroje suprantama kaip progimnazijos vadovo, pavaduotojų, mokytojų, švietimo pagalbos specialistų ir kitų progimnazijos darbuotojų (toliau – progimnazijos darbuotojai) koordinuoti veiksmai, nukreipti į smurto ir patyčių stabdymą, taip pat – švietimo pagalbos priemonių visuma.

6. Tvaroje vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo Nr. I-1489 1, 2, 19, 23, 43, 46, 47, 49, 56, 58, 59 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 231, 232 straipsniais įstatyme (2016-10-18 Nr. XII-2685), Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatyme.

II SKYRIUS SMURTO IR PATYČIŲ PREVENCIJA PROGIMNAZIJOJE

7. Smurto ir patyčių prevencija bei intervencija yra svarbi progimnazijos veiklos dalis, kurios planavimu, organizavimu rūpinasi progimnazijos direktorius, vaiko gerovės komisijos nariai, klasių vadovai, o ją vykdo visi progimnazijos bendruomenės nariai:

7.1. progimnazijos direktorius yra atsakingas už Progimnazijos tvarkos aprašo parengimą ir vykdymą, už stebėsenos rezultatais paremto kasmetinio progimnazijos smurto ir patyčių prevencijos priemonių plano parengimą, pristatymą progimnazijos bendruomenei ir vykdymą.

7.2. vertybės: progimnazija puoselėja pozityvias vertybes ir bendruomeniškumą (mandagumą, paslaugumą, rūpinimąsi kitais, pagarbą, pasitikėjimą, solidarumą, lygiateisiškumą ir kt.), kurias atitinka visų progimnazijos darbuotojų elgesys ir veikla;

7.3. elgesio normos: progimnazijoje priimtos elgesio progimnazijoje nuostatos ir taisyklės, kuriose aiškiai reglamentuojamas tiek pozityvus / laukiamas, tiek neleistinas / nepageidaujamas mokinių elgesys, numatytos mokinių skatinimo, motyvavimo už pozityvų elgesį priemonės ir būdai, kurie yra žinomi ir suprantami visiems bendruomenės nariams, jais vadovaujasi kiekvienas progimnazijos darbuotojas, siekdamas atpažinti ir pastiprinti pozityvų mokinių elgesį;

7.4. pareigybių aprašai: progimnazijos darbuotojų pareigybių aprašuose numatyta atsakomybė už emociškai saugios mokymo(si) aplinkos progimnazijoje puoselėjimą, reagavimą į smurtą ir patyčias pagal progimnazijoje nustatytą tvarką;

7.5. bendradarbiavimas: progimnazija, vykdydama veiklas, orientuotas į smurto ir patyčių prevenciją, bendradarbiauja su mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais), vietos bendruomene, savivaldybėje esančiomis įstaigomis bei organizacijomis, kitais suinteresuotais asmenimis.

8. Smurto ir patyčių prevencijos bei intervencijos vykdymo tvarkos įgyvendinimą koordinuoja ne mažiau kaip trys atsakingi asmenys. Progimnazijos direktorius jais paskiria vaiko gerovės komisijos narius ir/ar kitus asmenis ir patvirtina įsakymu, kurie kasmet:

8.1. inicijuoja anoniminę vaikų apklausą ir apibendrina jos rezultatus;

8.2. surenka apibendrintus duomenis iš klasių vadovų dėl progimnazijoje fiksuotų pranešimų apie smurtą ir patyčias ir atlieka jų analizę (ne rečiau kaip kartą per pusmetį);

8.3. remiantis apklausos ir pranešimų apie smurtą ir patyčias analizės duomenimis, aptaria turimą informaciją, svarsto ir rengia prevencijos ir intervencijos priemonių taikymo planą vaiko gerovės komisijos posėdyje;

8.5. teikia siūlymus progimnazijos direktoriui dėl smurto ir patyčių prevencijos bei intervencijos priemonių įgyvendinimo progimnazijoje, progimnazijos darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo smurto ir patyčių prevencijos ar intervencijos srityje ir kitais klausimais;

8.6. teikia siūlymus progimnazijos direktoriui dėl Tvarkos aprašo tobulinimo;

8.7. atlieka kitus progimnazijos smurto ir patyčių prevencijos bei intervencijos vykdymo tvarkoje numatytus veiksmus.

9. Klasės vadovai kasmet išanalizuoja ir apibendrina turimus pranešimus apie patyčias, informuoja vaiko gerovės komisijos narius, koordinuojančius vykdymo tvarką, apie prevencijos, intervencijos taikomų priemonių rezultatus klasėje, teikia kitą svarbią informaciją, susijusią su patyčiomis. 2

III SKYRIUS

SMURTO IR PATYČIŲ INTERVENCIJA PROGIMNAZIJOJE

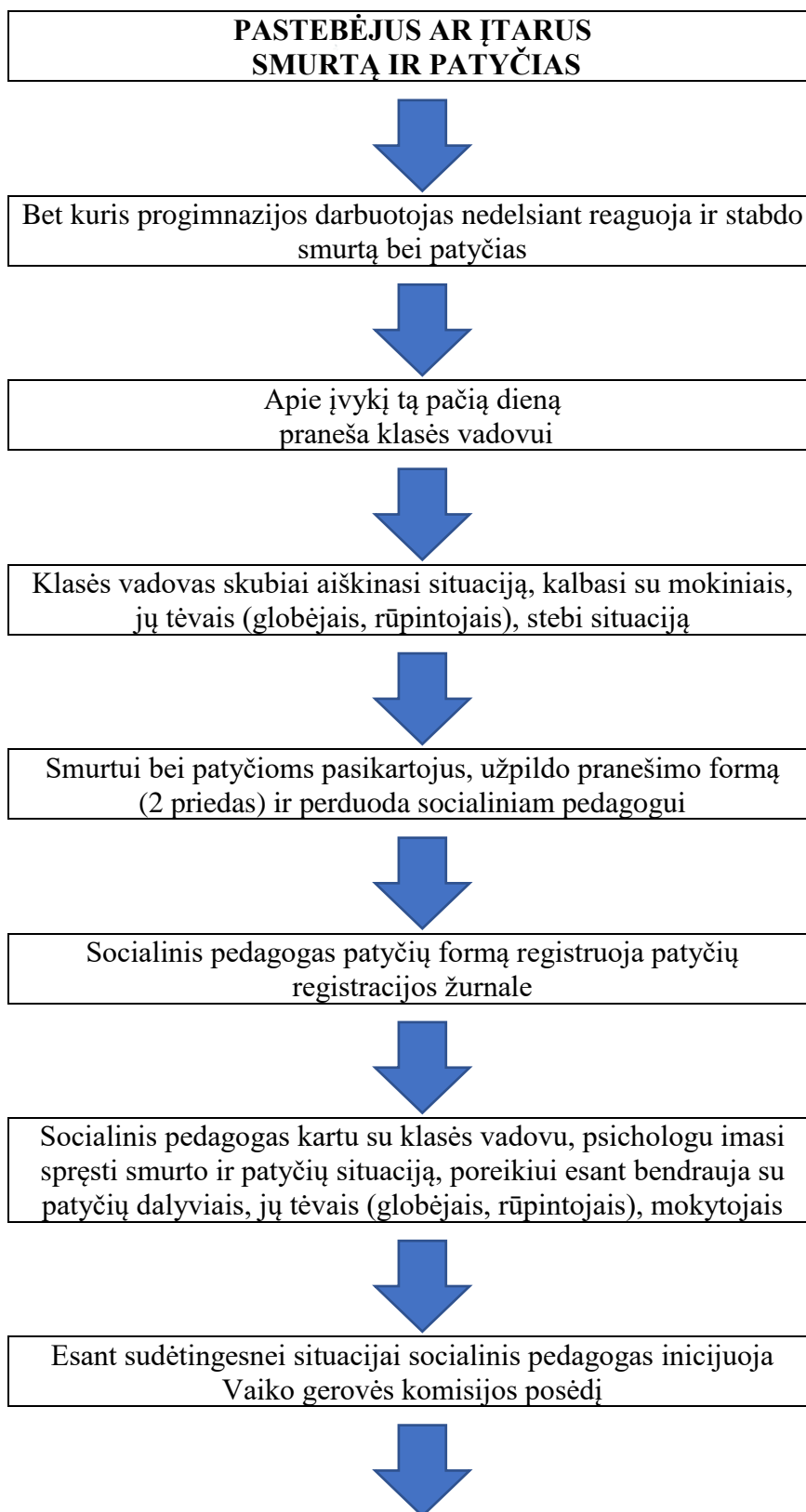
10. Visais įtariamų ir realių smurto ar patyčių atvejais kiekvienas progimnazijos darbuotojas reaguodamas:

- 10.1. įsikiša įtarus ir/ar pastebėjus smurtą ar patyčias – nutraukia bet kokius tokį įtarimą keliančius veiksmus;
- 10.2. primena mokiniui, kuris tyčiojasi, progimnazijos nuostatas ir elgesio taisykles;
- 10.3. jei asmeniui reikia pagalbos, kreipiasi į pagalbą galinčius suteikti asmenis: tėvus (globėjus, rūpintojus), progimnazijos darbuotojus ar institucijas (pvz., policija, greitoji pagalba);
- 10.4. tą pačią dieną informuoja (žodžiu arba telefonu) klasės vadovą apie įtariamą ir/ar įvykusį smurtą ar patyčias, elektroninių patyčių atveju pateikia išsaugotus įrodymus.
11. Klasės vadovas, gavęs informaciją apie įtariamą ir/ar įvykusias patyčias:
  - 11.1. išsiaiškina situaciją, nustato, ar tai smurto/patyčių atvejis;
  - 11.2. surenka informaciją apie besityčiojančių tapatybę, dalyvių skaičių ir kitus galimai svarbius faktus;
  - 11.3. organizuoja individualius pokalbius su patyčių dalyviais, informuoja tėvus (globėjus, rūpintojus), esant poreikiui kviečia juos dalyvauti pokalbiuose;
  - 11.4. toliau stebi situaciją, bendradarbiauja su socialiniu pedagogu, psichologu, vaiko gerovės komisijos pirmininku, tėvais (globėjais, rūpintojais) ir informuoja apie pokyčius;
  - 11.5. pasitvirtinus smurto/patyčių atvejui, užpildo pranešimo apie patyčias formą (2 priedas), ją perduoda socialiniam pedagogui;
  - 11.6. esant sudėtingesnei situacijai iš karto kreipiasi į socialinį pedagogą.
12. Socialinis pedagogas, gavęs informaciją apie smurtą/patyčias:
  - 12.1. pranešimo apie smurtą/patyčias formą registruoja smurto/patyčių registracijos žurnale (žurnalas laikomas socialinio pedagogo kabinete);
  - 12.2. kartu su klasės vadovu, su psichologu, esant reikalui ir kitais Vaiko gerovės komisijos nariais imasi spręsti patyčių situaciją;
  - 12.3. esant sudėtingesnei situacijai inicijuoja progimnazijos Vaiko gerovės komisijos posėdį;
13. Progimnazijos Vaiko gerovės komisija įvertinusi turimą informaciją:
  - 13.1. numato veiksmų planą, supažindina su jo nevykdymo pasekmėmis skriaudėją ir jo tėvus (globėjus, rūpintojus) esant poreikiui koreguoja veiksmų planą;
  - 13.2. vykdo plane numatytas veiklas, stebi, analizuoja, organizuoja pakartotinius posėdžius situacijos įvertinimui;
  - 13.2. informuoja progimnazijos direktorių apie esamą situaciją.
14. Kitiems smurto ar patyčių dalyviams pagal individualius poreikius progimnazijoje teikiama švietimo pagalbos specialistų ar pedagogų pagalba.
15. Negalimos ir netoleruotinos bet kokios patyčių ir(ar) smurto formos tarp mokinių, mokytojų ir kitų progimnazijos bendruomenės narių.
16. Tais atvejais, kai progimnazijoje taikomos priemonės nepadedą, Vaiko gerovės komisija kreipiasi pagalbos į Visagino savivaldybės administracijos Vaiko gerovės komisiją.

IV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

17. Tvarka skelbiama progimnazijos svetainėje.
18. Visi dokumentai, esantys mokinio asmens byloje, ir duomenys, susiję su mokiniu ir jo asmeniniu gyvenimu, yra konfidencialūs ir naudojami tik tiek, kiek tai būtina atsakingiems fiziniams ar juridiniams asmenims atlikti pavestas funkcijas, užtikrinti mokinio teises ir teisėtus interesus.

REAGAVIMO Į SMURTAŲ IR PATYČIAS PAGALBOS VEIKSMŲ PLANAS

Vaiko gerovės komisija numato veiksmų planą ir imasi spręsti patyčių situaciją, informuoja progimnazijos direktorių

Tais atvejais, kai progimnazijoje taikomos priemonės nepadeda, Vaiko gerovės komisija kreipiasi į Visagino savivaldybės administracijos Vaiko gerovės komisiją

PRANEŠIMAS APIE SMURTO IR/AR PATYČIŲ ATVEJĮ IR VEIKSMŲ PLANAS

Pranešimo data

Formą užpildžiusio asmens vardas, pavardė pareigos

Bendrieji duomenys:

Pranešė apie patyčias (vardas, pavardė, pareigos)	
Kam pranešta apie patyčias (vardas, pavardė, pareigos)	
Kada įvyko patyčios (data, laikas)	
Kur įvyko patyčios (konkreči vieta)	

Kokia patyčių forma naudota ar įtariama, kad buvo naudota:

☐	Fizinė: vaiko užgauliojimas veiksmais (pargriovimas, įspyrimas, kumštelėjimas, spaudymas, daiktų atiminėjimas ar gadinimas ir pan.)
☐	Socialinė: įvairūs gąsdinimai, bauginantys gestai, ignoravimas, siekiant parodyti, kad mokinys yra nepageidaujamas ar atstumiamas ir pan.
☐	Elektroninė: patyčios vykstančios elektroninėje erdvėje, socialiniuose tinkluose, kitose vietose internete, naudojant mobiliuosius telefonus (nemalonios žinutės, skaudinantis bendravimas pokalbių kambariuose, vaiko asmeninių gyvenimo detalių viešinimas ir pan.)
Kiti pastebėjimai (įrašyti)	
Ar yra žinomas tokio elgesio pasikartojimas	

Duomenys apie patyčių dalyvius:

Mokinio, patyrusio patyčias, vardas, pavardė, klasė	
Mokinio, kuris tyčiojosi, vardas, pavardė, klasė	
Mokinio(-ių), stebėjusio(-ių) patyčias, vardas(-ai), pavardė(-ės), klasė	

Išsamesnė informacija apie įvykį:

--

Pranešusio apie patyčias asmens (pedagogo ar kito darbuotojo) elgesys šioje patyčių situacijoje:

--

Veismų po įvykio planas su:

Mokiniu, patyrusiu patyčias:	
Mokiniu, kuris tyčiojosi:	
Stebėtojais:	
Patyčių dalyvių tėvais (globėjais, rūpintojais):	
Kitais progimnazijos darbuotojais:	
Kita (įrašyti):	
